

6

Primjena diferencijalnog računa

ISPIT 6.1

Zadatak 1. Jednadžba tangente na graf funkcije $f(x) = x^3 + 2x$ u točki s apscisom $x_0 = -1$ je

1) $y = 3x$

2) $y = -3x - 6$

3) $y = 5x + 2$

4) $y = 5x - 3$

Zadatak 2. Koefficient smjera normale na krivulju $y = \ln^2 2x$ u točki s apscisom $x_0 = \frac{1}{2}e^2$ je

1) $\frac{8}{e^2}$

2) $-\frac{e^2}{8}$

3) $\frac{4}{e^2}$

4) $-\frac{e^2}{4}$

Zadatak 3. Krivulje $y = x^2 + x - 6$ i $y = x^2 - 4$ se sijeku pod kutom od

1) $2^\circ 43' 35''$

2) $3^\circ 1' 46''$

3) $23^\circ 11' 55''$

4) $25^\circ 13' 16''$

Zadatak 4. Funkcija $f(x) = \ln x - x$ je rastaća u točki s apscisom

1) $x_0 = -5$

2) $x_0 = 2$

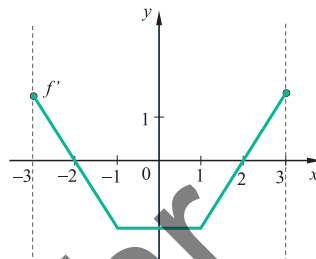
3) $x_0 = \frac{1}{2}$

4) $x_0 = -\frac{1}{3}$

Zadatak 5. Funkcija $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x$ je padajuća na intervalu

- 1) $\langle 0, 3 \rangle$ 2) $\langle -\infty, -2 \rangle$ 3) $\langle 3, 7 \rangle$ 4) $\langle -2, 1 \rangle$.

Zadatak 6. Na slici je prikazan graf funkcije f' na intervalu $[-3, 3]$. Zaokruži točnu tvrdnju.

- 1) Funkcija f je rastuća na intervalu $\langle 1, 3 \rangle$.
 2) Funkcija f ima nul-točke $x_1 = -2$ i $x_2 = 2$.
 3) Funkcija f je padajuća na intervalu $\langle -3, -1 \rangle$.
 4) Funkcija f postiže lokalni maksimum za $x_0 = -2$.

Zadatak 7. Neka je $a \in \mathbb{R}$ i $f(x) = -x^4 + ax^3 - 2x^2 + x - 3$. Funkcija f neće imati točke pregiba za

- 1) $a \in \left\langle -\frac{4\sqrt{3}}{3}, \frac{4\sqrt{3}}{3} \right\rangle$ 2) $a \in \langle -4, 4 \rangle$
 3) $a \in \langle -\infty, -4 \rangle \cup \langle 4, \infty \rangle$ 4) $a \in \left\langle -\frac{8\sqrt{3}}{3}, \frac{8\sqrt{3}}{3} \right\rangle$.

Zadatak 8. Kosa asimptota funkcije $f(x) = \frac{x^3 - 2x^2 + x}{x^2 - x + 5}$ je pravac

- 1) $y = x + 1$ 2) $y = x - 1$
 3) $y = -x + 1$ 4) $y = -x - 1$.

Zadatak 9. Zbroj dvaju pozitivnih brojeva je 23. Odredi te brojeve tako da je zbroj njihovih kubova minimalan. Koliko iznosi zbroj njihovih kubova u tom slučaju?

- 1) $\frac{12167}{4}$ 2) 12167   3) $\frac{12167}{2}$ 4) $\frac{12167}{8}$

Zadatak 10. U skupu svih stožaca kojima je zbroj visine i polumjera baze jednak 12 odredi onaj s najvećim volumenom. Polumjer baze je u tom slučaju jednak

- 1) 8   2) 6   3) 4   4) 2.

ISPIT 6.2

Zadatak 1. Na graf funkcije $f(x) = -x^2 + 2x - 3$ položena je tangenta s koeficijentom smjera $k = 6$. Apscisa dirališta tangente i grafa funkcije je

- 1) $x_0 = -1$ 2) $x_0 = -3$ 3) $x_0 = 1$ 4) $x_0 = -2$.

Zadatak 2. Na krivulju $y = \sqrt{x^2 - 2x + 3}$ u točki s apscisom $x_0 = -1$ postavljena je normala. Površina trokuta što ga ta normala zatvara s koordinatnim osima jednaka je

- 1) $\frac{9\sqrt{6}}{4}$ 2) $\frac{9\sqrt{6}}{2}$ 3) $\frac{3\sqrt{6}}{2}$ 4) $6\sqrt{6}$.

Zadatak 3. Krivulje $y = x^3 - 1$ i $y = x^2 + 2x - 1$ se sijeku pod kutom od

- 1) $26^\circ 33' 54''$ 2) $63^\circ 26' 6''$ 3) $15^\circ 54' 16''$ 4) 90° .

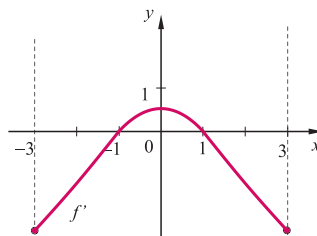
Zadatak 4. Funkcija $f(x) = \cos^2 x$ je padajuća u točki s apscisom

- 1) $x_0 = \frac{7\pi}{8}$ 2) $x_0 = \frac{11\pi}{12}$ 3) $x_0 = \frac{5\pi}{8}$ 4) $x_0 = \frac{5\pi}{12}$.

Zadatak 5. Funkcija $f(x) = 2x^3 + 24$ je

- 1) padajuća na $\mathbb{R}$ 2) rastuća na $\mathbb{R}$
 3) padajuća na intervalu $\langle 0, 2 \rangle$ 4) padajuća na intervalu $\langle -4, 0 \rangle$.

Zadatak 6. Na slici je prikazan graf funkcije f' na intervalu $[-3, 3]$. Zaokruži točnu tvrdnju

- 1) Funkcija f je padajuća na intervalu $\langle 0, 3 \rangle$.
- 2) Funkcija f je rastuća na intervalu $\langle -1, 1 \rangle$.
- 3) Funkcija f postiže lokalni maksimum za $x_0 = 0$.
- 4) Funkcija f postiže lokalni maksimum za $x_0 = -1$.

Zadatak 7. Funkcija $f(x) = \sqrt{x^2 + 2}$ je konveksna na intervalu

- 1) $\langle 0, \infty \rangle$
- 2) $\langle -\sqrt{2}, \sqrt{2} \rangle$
- 3) $\langle -\infty, -\sqrt{2} \rangle \cup \langle \sqrt{2}, \infty \rangle$
- 4) $\mathbb{R}$.

Zadatak 8. Kosa asimptota funkcije $f(x) = \frac{-x^3 + 2}{x^2 + x + 3}$ je pravac

- 1) $y = -x + 1$
- 2) $y = x - 1$
- 3) $y = x + 1$
- 4) $y = -x - 1$.

Zadatak 9. Zbroj dvaju pozitivnih brojeva je 17. Odredi te brojeve tako da im je umnožak maksimalan. Koliko iznosi umnožak u tom slučaju?

- 1) 289
- 2) $\frac{289}{2}$
- 3) $\frac{289}{4}$
- 4) $\frac{289}{8}$.

Zadatak 10. Prostorna dijagonala kvadra duga je 10, a jedan od bridova dvostruko je dulji od drugog. Među svih takvim kvadrima odredi onaj s najvećim volumenom. Taj volumen iznosi

- 1) $\frac{400\sqrt{3}}{9}$
- 2) $\frac{800\sqrt{3}}{9}$
- 3) $125\sqrt{2}$
- 4) $75\sqrt{2}$.

ISPIT 6.3

Zadatak 1. Koeficijent smjera tangente na graf funkcije $f(x) = \sin 2x$ u točki s apscisom $\frac{5\pi}{12}$ je

- 1) $\frac{1}{2}$ 2) -1 3) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$ 4) $-\sqrt{3}$.

Zadatak 2. U kojoj točki krivulje $y = \sqrt{2x-2}$ treba položiti tangentu da bi ona bila paralelna pravcu $x - 2y + 5 = 0$?

- 1) $T(1, 0)$ 2) $T(3, 2)$ 3) $T(9, 4)$ 4) $T(4, \sqrt{6})$

Zadatak 3. Kut koji zatvaraju normale krivulje $y = \frac{x-2}{x+5}$ u njezinim sjecištima s koordinatnim osima iznosi

- 1) $7^\circ 30' 44''$ 2) $80^\circ 18' 16''$ 3) $44^\circ 24' 35''$ 4) $72^\circ 54' 29''$.

Zadatak 4. Funkcija $f(x) = \frac{e^x}{x}$ je rastuća u točki s apscisom

- 1) $x_0 = 2$ 2) $x_0 = -1$ 3) $x_0 = \frac{1}{10}$ 4) $x_0 = \frac{1}{5}$.

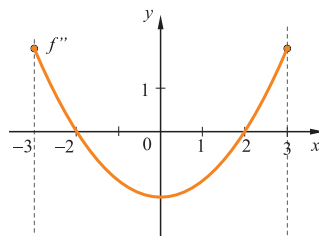
Zadatak 5. Neka je $a \in \mathbb{R}$ i $f(x) = -\frac{1}{5}x^5 + ax^3 - 12$. Funkcija f je monotono padajuća na cijelom području definicije za

- 1) $a \in \langle -\infty, 3 \rangle$ 2) $a \in \langle -\infty, 0 \rangle$ 3) $a \in \langle 0, 3 \rangle$ 4) $a \in \langle 3, \infty \rangle$.

Zadatak 6. Lokalni maksimum funkcije $f(x) = \frac{\ln x + 1}{x}$ postiže se za

- 1) $x_0 = \frac{1}{e}$ 2) $x_0 = e$ 3) $x_0 = \frac{1}{2}$ 4) $x_0 = 1$.

Zadatak 7. Na slici je prikazan graf funkcije f'' na intervalu $[-3, 3]$. Zaokruži točnu tvrdnju.

- 1) Vrijedi $f'''(1) > 0$.
- 2) Funkcija f' ima lokalni ekstrem za $x_0 = 0$.
- 3) Funkcija f je konveksna na intervalu $\langle 0, 3 \rangle$.
- 4) Funkcija f je konkavna na intervalima $\langle -3, -2 \rangle$ i $\langle 2, 3 \rangle$.

Zadatak 8. Kosa asimptota funkcije $f(x) = \frac{x^4 - 1}{x^3 + 2x^2 - 3}$ je pravac

- 1) $y = x$
- 2) $y = x - 2$
- 3) $y = -2x + 1$
- 4) $y = x - \frac{1}{2}$

Zadatak 9. Od svih pravokutnika opsega 24 odredi onaj s najvećom površinom. Površina u tom slučaju iznosi

- 1) 36
- 2) 25
- 3) 144
- 4) 64.

Zadatak 10. Točkom $T(2, 4)$ položi pravac koji s pozitivnim dijelovima koordinatnih osi zatvara trokut najmanje površine. Jednadžba tog pravca je

- 1) $x + 2y - 4 = 0$
- 2) $2x + y - 8 = 0$
- 3) $x + 2y + 8 = 0$
- 4) $2x + 2y - 4 = 0$.

ISPIT 6.4

Zadatak 1. Koeficijent smjera tangente na graf funkcije $f(x) = \ln^2 3x$ u točki s apscisom $x_0 = 1$ je

- 1) $2 \ln 3$ 2) $3 \ln 3$ 3) $6 \ln 3$ 4) $\ln^2 3$.

Zadatak 2. Jedna od točaka krivulje $y = (x-2)^3 + 1$ u kojoj je tangenta okomita na pravac $x + 12y - 6 = 0$ je

- 1) $T(1, 0)$ 2) $T(3, 2)$ 3) $T(4, 9)$ 4) $T(-1, -26)$.

Zadatak 3. Kut koji zatvaraju normale krivulje $y = \cos 2x$ u njezinim sjecištima s koordinatnim osima iznosi

- 1) $26^\circ 33' 54''$ 2) $63^\circ 26' 5''$ 3) $35^\circ 47' 42''$ 4) 45° .

Zadatak 4. Funkcija $f(x) = \sin^2 x$ je rastuća u točki s apscisom

- 1) $x_0 = \frac{21\pi}{8}$ 2) $x_0 = \frac{25\pi}{12}$ 3) $x_0 = \frac{7\pi}{8}$ 4) $x_0 = -\frac{\pi}{12}$.

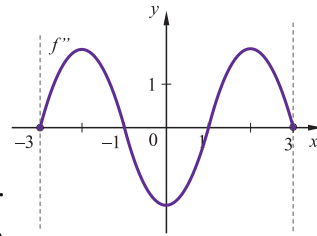
Zadatak 5. Funkcija $f(x) = \ln^3 x - \ln^2 x$ je padajuća na intervalu

- 1) $\langle 0, 1 \rangle$ 2) $\langle 1, \sqrt[3]{e^2} \rangle$ 3) $\langle 1, e^2 \rangle$ 4) $\langle \sqrt[3]{e}, \infty \rangle$.

Zadatak 6. Neka je $a \in \mathbb{R}$ i $f(x) = \frac{1}{3}x^3 + ax^2 + 9x - 13$. Funkcija f ima lokalne ekstreme za

- 1) $a \in \langle -\infty, -3 \rangle \cup [3, \infty)$ 2) $a \in [-3, 3]$
 3) $a \in \langle -\infty, -6 \rangle \cup [6, \infty)$ 4) $a \in [-6, 6]$.

Zadatak 7. Na slici je prikazan graf funkcije f'' na intervalu $[-3, 3]$. Zaokruži točnu tvrdnju.

- 1) Funkcija f postiže lokalni ekstrem u -1 i 1 .
- 2) Funkcija f je konveksna na intervalu $\langle -1, 1 \rangle$.
- 3) Funkcija f''' je negativna na intervalu $\langle -1, 1 \rangle$.
- 4) Funkcija f' je padajuća na intervalu $\langle -1, 1 \rangle$.

Zadatak 8. Funkcija $f(x) = \frac{5}{x^3} + x$ ima

1) jednu asimptotu	2) dvije asimptote
3) tri asimptote	4) četiri asimptote.

Zadatak 9. Od svih pravokutnika površine 64 odredi onaj s najmanjim opsegom. Opseg u tom slučaju iznosi

1) 8	2) 16	3) 32	4) 64.

Zadatak 10. U skupu svih valjaka kojima je zbroj visine i polumjera baze jednak 9 odredi onaj s najvećim volumenom. Taj volumen iznosi

1) 54π	2) 108π	3) 162π	4) 216π .

ISPIT 6.5

Zadatak 1. Koeficijent smjera tangente na graf funkcije $f(x) = \sqrt{\cos 2x}$ u točki $x_0 = \frac{\pi}{6}$ je

- 1) $-\frac{\sqrt{6}}{2}$ 2) $-\frac{\sqrt{6}}{3}$ 3) $\frac{\sqrt{6}}{2}$ 4) $\frac{\sqrt{6}}{3}$.

Zadatak 2. Udaljenost normale krivulje $y = x^4 - 2x^3 + x^2 - 2x$ u točki s apscisom $x_0 = 1$ od ishodišta koordinatnog sustava je

- 1) $\sqrt{3}$ 2) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ 3) $\sqrt{5}$ 4) $\frac{\sqrt{5}}{2}$.

Zadatak 3. Kut koji zatvaraju tangente krivulje $y = \cos^2 x$ u njezinim točkama s apscisama $\frac{\pi}{12}$ i $\frac{\pi}{4}$ iznosi

- 1) $65^\circ 14' 43''$ 2) $25^\circ 45' 17''$ 3) $71^\circ 33' 54''$ 4) $18^\circ 26' 6''$.

Zadatak 4. Funkcija $f(x) = \sqrt{x^2 - 12x}$ je padajuća u točki s apscisom

- 1) $x_0 = 10$ 2) $x_0 = -8$ 3) $x_0 = 5$ 4) $x_0 = 15$.

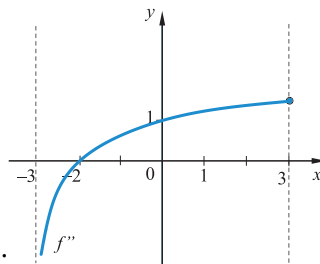
Zadatak 5. Neka je $a \in \mathbb{R}$ i $f(x) = x^3 + 3x^2 + ax$. Funkcija f je monotono rastuća na cijelom području definicije za

- 1) $a \in \langle 1, \infty \rangle$ 2) $a \in \langle -\infty, -2 \rangle$ 3) $a \in \langle -2, \infty \rangle$ 4) $a \in \langle 3, \infty \rangle$.

Zadatak 6. Za $x_0 = -1$ funkcija $f(x) = (x^2 + 1)e^x$ postiže

- 1) lokalni minimum   2) lokalni maksimum
3) nul-točku   4) ništa od navedenog.

Zadatak 7. Na slici je prikazan graf funkcije f'' na intervalu $[-3, 3]$. Zaokruži točnu tvrdnju.

- 1) Funkcija f' je rastuća na intervalu $\langle -3, 3 \rangle$.
- 2) Funkcija f je konkavna na intervalu $\langle -3, 3 \rangle$.
- 3) Funkcija f ima lokalni ekstrem za $x_0 = -2$.
- 4) Funkcija f je konveksna na intervalu $\langle -2, 3 \rangle$.

Zadatak 8. Funkcija $f(x) = \frac{(x+2)^2(x-1)}{(x-2)(x+3)^2}$ ima

- 1) jednu asimptotu
- 2) dvije asimptote
- 3) tri asimptote
- 4) četiri asimptote.

Zadatak 9. Zbroj duljina kateta pravokutnog trokuta je 15. Odredi koji od tih trokuta ima najkraću hipotenuzu. Duljina hipotenuze u tom slučaju iznosi

- 1) 15
- 2) $15\sqrt{2}$
- 3) $\frac{15}{2}$
- 4) $\frac{15\sqrt{2}}{2}$.

Zadatak 10. U skupu pravilnih četverostranih piramida kojima je zbroj visine i duljine osnovnog brida 15 odredi onu s najvećim volumenom. Taj volumen iznosi

- 1) 75
- 2) $\frac{250}{3}$
- 3) $\frac{400}{3}$
- 4) $\frac{500}{3}$.